

**Procés participatiu per a l'elaboració del
Pla Territorial Parcial del Penedès**

Sessió deliberativa 1. Els Espais oberts

RESUM DE LES APORTACIONS

Videoconferència, 15 d'octubre de 2020

Generalitat de Catalunya
Departament de Territori i Sostenibilitat
**Secretaria de l'Agenda Urbana
i Territori**

Organitzat per:

Generalitat de Catalunya
Departament de Territori i Sostenibilitat
**Secretaria de l'Agenda Urbana
i Territori**

Equip de facilitació

ARC Mediación Ambiental
arc@mediacionambiental.com

ARC Mediación Ambiental procura contribuir al desenvolupament sostenible utilitzant productes de baix impacte ambiental, prioritzant l'ús del transport públic i portant a terme una gestió eficient dels recursos.

Seguint aquestes directrius, es recomana no imprimir aquest document i, si s'hagués de fer, fer-ho a doble cara, utilitzant paper 100% reciclat post-consum lliure de clor.

Generalitat de Catalunya
Departament de Territori i Sostenibilitat
**Secretaria de l'Agenda Urbana
i Territori**

Índex

1. INTRODUCCIÓ	4
2. DESENVOLUPAMENT DE LA SESSIÓ	5
3. ASSISTENTS	6
PARTICIPANTS	6
ORGANITZACIÓ	7
5. LA PROTECCIÓ I REGULACIÓ DELS ESPAIS OBERTS	8
USOS COMPATIBLES I USOS A LIMITAR	8
UNITATS TERRITORIALS MÉS ÚTILS PER A GESTIONAR I/O REGULAR ELS ESPAIS OBERTS	10
ALTRES QÜESTIONS	11
APORTACIONS COMPLEMENTÀRIES, FETES DURANT EL PLENARI	12
6. EL PENEDÈS COM A REGIÓ AGROALIMENTÀRIA	15
ALTRES ACTIVITATS ECONÒMIQUES COMPATIBLES AMB L'ACTIVITAT AGRÍCOLA	15
SOBRE LA PRESERVACIÓ DEL CARÀCTER AGRÍCOLA D'AQUEST TERRITORI	16
ALTRES QÜESTIONS	17
APORTACIONS COMPLEMENTÀRIES, FETES DURANT EL PLENARI	17
7. MITIGACIÓ I ADAPTACIÓ AL CANVI CLIMÀTIC	19
ACTUACIONS A DUR A TERME AL PENEDÈS PER MILLORAR LA MITIGACIÓ I L'ADAPTACIÓ AL CANVI CLIMÀTIC	19
CREACIÓ D'ANELLES D'ESPAI OBERT A L'ENTORN DELS ASSENTAMENTS PRINCIPALS	20
ALTRES QÜESTIONS	21
APORTACIONS COMPLEMENTÀRIES, FETES DURANT EL PLENARI	22

1. Introducció

El Servei de Planejament Territorial i Paisatge del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya està redactant el Pla territorial parcial del Penedès. En aquest moment ha finalitzat un document d'avanç de propostes que voldria donar a conèixer i obrir a debat entre els actors vinculats a la vegueria del Penedès i la ciutadania en general.

Els Plans territorials parcials són una figura de planificació territorial derivada del Pla territorial general de Catalunya que estableixen el model territorial de cada un dels 8 àmbits funcionals de Catalunya amb un horitzó de 15-20 anys. L'àmbit funcional del Penedès comprèn les comarques de l'Alt Penedès, el Baix Penedès, el Garraf i els municipis de la comarca de l'Anoia no adscrits a l'àmbit de les Comarques Centrals.

La formulació del Pla requereix de coneixements tècnics i especialitzats en diversos camps, juntament amb l'acord dels diferents governs amb competències al Penedès, així com les aportacions dels experts en temàtiques territorials, del teixit associatiu i empresarial del Penedès i de la ciutadania. És per això que, el Servei de Planejament Territorial i Paisatge del Departament de Territori i Sostenibilitat, conjuntament amb la Direcció general de Participació Ciutadana del Departament d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència han engegat un procés participatiu.

El procés participatiu es va iniciar el 22 de juliol amb la presentació pública. A partir d'aquesta sessió, es van obrir diferents espais de participació (reunions amb el grup motor, seminaris d'experts, sessions deliberatives per eixos i la plataforma de participació en línia). Aquest recull resum les aportacions fetes durant la primera sessió deliberativa, celebrada el 15 d'octubre i centrada en l'eix 1 (Sistema d'espais oberts).

2. Desenvolupament de la sessió

Aquesta sessió de treball va tenir lloc el dia **15 d'octubre de 2020, de 18 a 20.30 hores**, a través de videoconferència.

Els objectius d'aquesta sessió eren, bàsicament, els següents:

- Deliberar sobre la regulació urbanística en els espais oberts.
- Reflexionar sobre la viabilitat d'una regió agroalimentària, sobre si cal planificar la seva gestió i estudiar la seva compatibilitat amb nous creixements de sòl urbanitzable per activitat econòmica i de sòl per a noves infraestructures de mobilitat.
- Deliberar sobre com afrontar els efectes del canvi climàtic que té greus conseqüències en aquest territori.

Per assolir aquests objectius, es va seguir aquest **ordre del dia**:

17.50 h Recepció i benvinguda

18.00 h Benvinguda i introducció

- Què és el Pla territorial parcial del Penedès
- En quin moment ens trobem (Avanç de propostes)
- Sistema d'espais oberts: Protecció i regulació dels espais oberts, el Penedès com a regió agroalimentària, i l'adaptació i mitigació al canvi climàtic

18.15 h Explicació del desenvolupament de la sessió

18:20 h Debat en Grups:

- Protecció i regulació dels espais oberts
- El Penedès com a regió agroalimentària
- L'adaptació i mitigació al canvi climàtic

19.05 h Retorn al plenari.

- Explicacions de les conclusions de cada un dels grups
- Debat conjunt sobre els tres temes

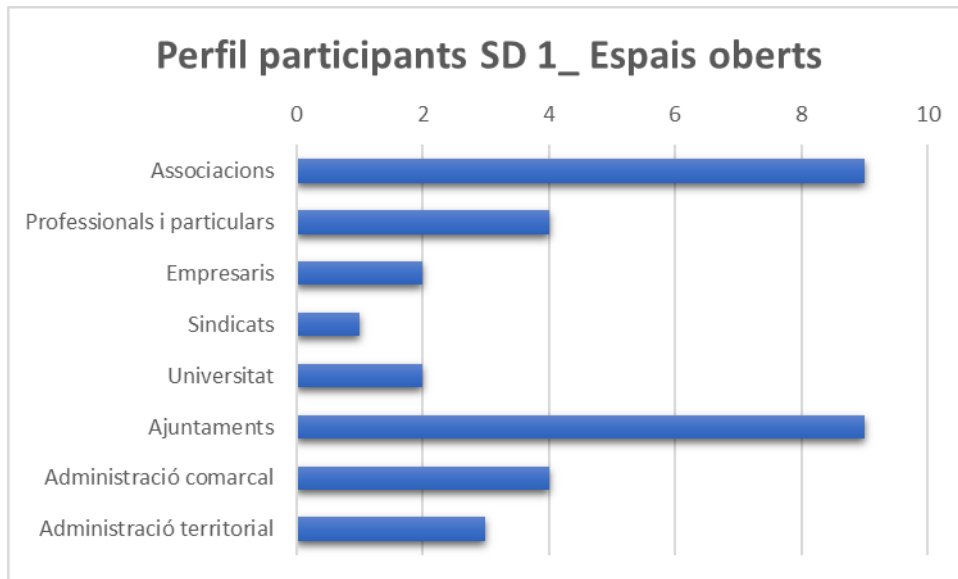
20.25 h Tancament, properes passes i agraïments.

20.30 h Finalització

3. Assistents

Participants

A la sessió van participar **34 persones** dels següents perfils:

Les entitats participants durant els debats han estat les següents:

- AAUC (Agrupació d'arquitectes urbanistes)
- Agència Desenvolupament NODE Garraf
- Agrupació per a la Protecció del Medi Ambient (APMA) GARRAF
- Ajuntament de Castellví de la Marca
- Ajuntament de Sant Llorenç d'Hortons
- Ajuntament de Santa Oliva
- Ajuntament de Vilanova i la Geltrú
- Ajuntament del Vendrell
- Associació Per la Conca
- Associació Pro Vegueria Penedès
- Consell Comarcal Alt Penedès
- Consell Comarcal de l'Anoia
- Departament d'Agricultura Ramaderia Pesca i Alimentació
- Família Torres

- Generalitat de Catalunya. DARPA
- L'Aresta i Universitat de Barcelona
- Mancomunitat Penedès-Garraf
- OZCÁRIZ-LINDSTROM Arquitectura-Paisatge-Energia
- Parc Natural del Garraf. Ajuntament de Vilanova i la Geltrú
- Servei Urbanisme, Ajuntament de Vilanova i la Geltrú
- Serveis Territorials a Barcelona Departament de Territori i Sostenibilitat
- SOS Penedès
- Unió de Pagesos
- Unió Empresarial de l'Anoia
- Universitat de Barcelona
- Xarxa Vendrellenca (Fed Ass. Veïns)

Organització

Josep Armengol, sub-director general d'Acció Territorial i **Pilar Paricio**, de la Secretaria de l'Agenda Urbana i Territori, del Departament de Territori i Sostenibilitat, van ser els encarregats de fer la benvinguda i la presentació de la sessió, així com participar activament durant la part plenària.

A més, durant la part plenària de la sessió, ens va acompanyar personal tècnic de les següents àrees:

- Secretaria de medi ambient (2 persones)
- Equip redactor del Pla territorial Parcial (6 persones)
- Sub-direcció General de Participació Ciutadana. Departament D'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència (1 persona)

Per últim, la dinamització de la sessió l'han portat a terme Xavier Carbonell, Mar Fàbregas, Genisa Prats, Annelies Broekman i Emili Grande, de l'equip d'ARC Mediació Ambiental.

5. La protecció i regulació dels espais oberts

Usos compatibles i usos a limitar

- 1. Són compatibles els usos agrícola, forestal i ramader, i incompatibles l'ús industrial i les urbanitzacions. Cal parar atenció a l'impacte de les infraestructures d'energia renovables.**

Hi ha consens sobre el fet que els usos agrícola, forestal i ramader són altament compatibles amb els espais oberts, però l'ús industrial o les urbanitzacions no autoritzades es considera que no ho són. Es posa l'accent en els impactes de les infraestructures lligades a les energies renovables (solar, eòlica, o semblants).

- 2. Promoure mecanismes de compensació entre territoris per a la conservació.**

S'hauria de promoure un mecanisme de compensació supra-municipal entre territoris que tenen molt d'espais dedicats a l'activitat econòmica per ajudar els que tenen molts espais oberts amb menys rendibilitat econòmica i mantenir-los.

- 3. Cal analitzar els impactes en els àmbits de classificació de nou sòl per a la seva transformació urbanística.**

S'haurien establir criteris més en ferm i més clars per evitar que allà on es requalifiquen terrenys (exemple. agraris abandonats) es determinin impactes importants sobre el territori (erosió, aigua etc). Els municipis fan informes però sovint no es tenen en compte.

- 4. Preservar l'arquitectura autòctona**

S'haurien d'incorporar bones pràctiques per preservar la "arquitectura autòctona" als municipis.

- 5. Es considera més adient donar criteris per valorar el grau d'impacte sobre els serveis ambientals que fer una llista d'usos compatibles o no.**

En comptes de llistar els usos i activitats compatibles, es considera que s'hauria de parlar d'afavorir aquelles activitats que potenciïn els serveis ambientals i ecosistèmics, mirant de minimitzar les activitats amb externalitats negatives.

S'han de fixar condicions pels usos que s'implantin al territori per tal d'evitar afeccions perjudicials. Moltes actuacions que s'estan desenvolupant en els espais oberts, tenen sovint externalitats negatives i caldria analitzar el seu impacte per exemple en l'activitat agrària. És habitual que aquestes actuacions interrompin sovint la comunicació, impermeabilitzin espais i canviïn els sistemes de drenatge natural, etc. Tot això arriba a afectar econòmicament a les empreses agràries que estan dins d'aquest àmbit territorial.

És important que els usos no siguin molt definits, perquè no se'ns quedin fora de la llista d'activitats noves que ara no preveiem. És millor fixar el criteri d'analitzar en cada cas els possibles impactes negatius dels usos que es proposin.

6. Desclassificar el sòl que és urbanitzable poc consolidat.

Recuperar els espais que són urbanitzables des de fa molt temps però que no s'han desenvolupat i desclassificar-los.

Entenent que no és funció del pla territorial ni classificar ni desclassificar, hi ha molts espais periurbans urbanitzables on fa anys no s'hi ha fet res i que el Pla Territorial podria valorar per veure quins es podrien desclassificar en el procediment corresponent. Són espais privilegiats, propers a les poblacions, que podrien es podrien recuperar i reorientar a zones de lleure, per exemple.

7. Limitar els usos que interfereixin l'activitat agrícola.

Es tractaria de limitar usos, excepte els relacionats amb l'activitat agrícola i certs espais d'interès públic..

8. Limitar les instal·lacions d'energies renovables

Tots els usos han de ser respectuosos amb l'ús principal dels espais oberts que és mantenir la biodiversitat. Tot el que pugui anar en contra d'això són usos que no hi haurien de ser.

Aquesta lògica també s'hauria d'aplicar a les instal·lacions d'energies renovables (especialment les plaques fotovoltaïques) que es volen col·locar en sòl no urbanitzable. Aquest tipus d'instal·lacions primer s'haurien de posar a les teulades de les cases i naus i en tot cas després plantejar-les en els espais oberts.

Unitats territorials més útils per a gestionar i/o regular els espais oberts

9. Les unitats territorials han de ser de tipus supramunicipal, poden ser vegueries o comarques, i han de estar lligades als usos.

Les unitats territorials que s'haurien d'incloure al pla són de tipus supramunicipal, però lligades als usos de la terra, com poden ser vegueries o la comarca.

10. S'ha de tenir en compte les unitats que determina el Catàleg del Paisatge.

La Carta del Paisatge determina unes unitats territorials de paisatge que s'haurien de tenir en compte.

11. S'han de trobar sinèrgies amb la Llei d'Espais Agraris.

El PTPP hauria de trobar sinèrgies amb la llei d'espais agraris, que permet reconvertir zones, i la dimensió territorial seria com a mínim comarcal.

12. La vegueria sembla la unitat territorial i administrativa més adient.

Si es refereix a unitat administrativa, la vegueria sembla ser una molt bona opció, ja que l'escala supramunicipal evita potencials temptacions de requalificacions a escala municipal de terrenys protegits (per exemple Sant Pere de Ribes ha requalificat terrenys protegits per l'anterior Pla Territorial Metropolità) o de canvis d'usos en sòl no urbanitzable.

També es matisa que dins la vegueria hi ha espais amb dinàmiques territorials pròpies com ara la Conca d'Òdena i en canvi al relacionar-nos amb l'Àrea metropolitana de Barcelona pot ser més adient fer-ho en conjunt com a vegueria.

13. Cal tenir en compte les unitats ecològiques i paisatgístiques.

Es considera que la unitat administrativa (en aquest cas, la vegueria) no hauria de fer perdre la necessitat de cercar la funcionalitat ecològica a una escala més global i geogràfica. La prioritat de qualsevol planificació, sobre tot si parlem d'espais oberts, hauria de ser el manteniment de la funcionalitat ecològica del territori. Això no s'acostuma a fer i pesa més la mirada administrativa o econòmica.

Es proposa en aquest sentit que també es tinguin en compte les unitats ecològiques i paisatgístiques, com ara les que es defineixen dins del Catàleg del paisatge.

14. Una altra unitat a considerar: la unitat de l'activitat agrària funcional.

Des del punt de vista agrícola es podria fer un símil agosarat que seria comparar els terrenys agrícoles a un polígon industrial que té en sí mateix un funcionament propi. En la cas de l'espai agrícola aquesta funcionalitat va molt lligada als espais oberts que esdevenen així també espais d'activitat econòmica.

Es proposa analitzar el territori en aquest tipus d'unitats d'activitat agrària funcional, incorporant-hi aspectes relacionats amb la producció agrària, la seva comercialització, les comunicacions, etc. L'objectiu seria conservar la seva funcionalitat i potenciar aquestes unitats des del punt de vista de la producció agrària. Aquestes unitats s'haurien de definir.

Altres qüestions

15. L'horitzó del Pla ha de permetre flexibilitat

L'horitzó temporal del Pla es l'any 2038, però el territori canvia a més velocitat. S'haurien d'incorporar mecanismes de flexibilització per tal que el PTPP pugui "seguir" el territori. S'hauria de flexibilitzar o facilitar les tramitacions per tal d'intervenir al sòl no urbanitzable, en el cas que hi hagi excepcions respecte a la classificació del PTPP.

16. Cal revisar el document en relació als espais naturals actuals i futurs.

El PTPP hauria d'incloure els llocs de la vegueria candidats fermes a nous espais naturals protegits (com ara el futur Parc Natural del Garraf), així com alguns espais naturals que ja existeixen i que no es citen com a Parc (en concret, es parla de la Muntanya de Montserrat que es cita com a XN2000 i PEIN).

S'apunta que en els Espais de Protecció Especial només s'enumeren els que són PEIN i XN2000, però no es fa referència a la categoria de futurs nous Parcs Naturals. Quan es va proposar la Vegueria del Penedès es va incorporar automàticament a un únic parc natural declarat amb anterioritat: el Parc Natural de la Muntanya de Montserrat. Convindria que el PTPP proposi elevar el grau de protecció actual urbanística (PEIN i XN2000) a propostes de futurs nous parcs naturals.

17. Analitzar el potencial del Pantà de Foix per a l'adaptació del canvi climàtic.

Analitzar el potencial que té l'embassament de Foix per a la mitigació al canvi climàtic. L'embassament de Foix té un potencial important a la zona com a reservori d'aigua per l'agricultura que no s'està explotant (sempre està ple).

18. Protecció especial del paisatge vitivinícola.

En la configuració dels espais oberts en aquesta vegueria s'hi ha d'incorporar la protecció especial del paisatge vitivinícola.

19. Recuperació de la connectivitat i la funcionalitat ecològica del territori.

Aquest seria un repte important, relacionat amb garantir la connectivitat del territori. Suposaria recuperar els corredors ecològics dels espais oberts mitjançant la requalificació. Caldria analitzar-ho a nivell de vegueria, amb l'objectiu d'harmonitzar les actuacions a escala local i evitar els conflictes intermunicipals.

A nivell del Parlament de Catalunya ja es va prendre la decisió de recuperar aquest corredors ecològics i s'ha avençat poc. Per exemple manca la connexió entre Colls-Miralpeix i el Parc del Garraf i està a més en risc amb les noves infraestructures que es volen fer.

S'insisteix, donada la situació d'emergència climàtica en la que ens trobem, en la necessària prevalença de recuperar la funcionalitat ecològica i la urgència d'adaptar-nos als escenaris de canvi climàtic. Això ha d'anar per davant a certes iniciatives econòmiques que es plantegen al marge d'aquests criteris. El PTPP hauria de revisar també si cal o no canviar coses ja implantades, degut a aquest nou context climàtic.

Aportacions complementàries, fetes durant el plenari

A continuació apareixen les aportacions fetes durant el debat plenari en relació a aquest primer tema. Algunes d'elles podrien generar noves propostes i d'altres suposen un reforç o explicació complementària a les propostes plantejades pels grups:

- En relació a les infraestructures lligades a les energies renovables, es remarca la **necessitat de valorar molt bé com fer les instal·lacions d'energies renovables per tal de minimitzar els potencials impactes**.
- Quan es parla de limitar les instal·lacions d'energies renovables, s'explica que **hi ha una certa pressió als municipis en col·locar instal·lacions energètiques** (principalment plaques solars) a terrenys agrícoles, el que pot suposar una hipoteca d'aquests terrenys.
- Quan es parla de la compensació entre territoris, es considera que s'ha de ser molt conscient que no tot ha de tenir rendiment econòmic. En aquest sentit, es vol deixar constància d'una frase que es va dir al seminari d'experts: *"No tot el que no serveix per altres usos ha de quedar per ús agrícola"*. En realitat en el PTPP hauria de prevaldre que: **"Tot el que no serveix per l'agricultura podria servir per altres usos"**. Això comportaria donar prioritat a aquest ús.
- En relació a la preservació de l'arquitectura autòctona, es comenta que l'àmbit del PTPP és molt extens i **ja es té en compte per exemple el catàleg de masies**.
- Respecte a la **Llei d'Espais Agraris**, es confirma que, efectivament, es tracta d'una llei, aprovada pel Parlament de Catalunya, possiblement poc coneguda i que s'hauria **d'aprofitar aplicar-la a través d'aquest PTPP i d'altres instruments de planificació**. Aquesta llei pretén preservar els millors espais agraris des del punt de vista de la seva producció.
- Quan es parla de contemplar una certa flexibilitat a l'hora d'intervenir en sòl no urbanitzable, s'alerta sobre el fet que s'ha d'anar amb compte perquè **les excepcions podrien pervertir a la llarga els objectius del PTPP**.
- Es proposa que s'hauria **de garantir, d'alguna manera, la preservació de la connectivitat ecològica i dels espais naturals quan es plantegen projectes amb afeccions territorials globals però amb competències locals**. En aquest sentit, es parla del projecte de l'autòdrom de Terramar i es fa referència també als projectes d'ampliació de canteres. En relació a l'autòdrom, s'explica que és un projecte que té afeccions a Xarxa Natura (Colls-Miralpeix), que deixa de tenir connexió amb l'espai natural adjacent (Garraf). També s'explica que, així com el Parc del Garraf està gestionat per la Diputació de Barcelona, l'espai Colls-Miralpeix (que pertany a la Xarxa Natura i al PEIN) no queda molt clar qui el gestiona i si realment es gestiona, i per tant, té poca capacitat per respondre front a determinats projectes que es vulguin implantar a l'espai. Finalment, en relació a aquest tema, es proposa que hi hagi una administració supramunicipal que pugui vigilar com

preservar els espais i els connectors ecològics i aturar projectes que posin en perill els seus valors naturals i la seva biodiversitat.

6. El Penedès com a regió agroalimentària

Altres activitats econòmiques compatibles amb l'activitat agrícola

1. Construir una vegueria sostenible, autosuficient i amb diversitat d'activitats econòmiques

S'apunta la necessitat de construir un territori sostenible i, en bona mida, autosuficient en matèria energètica. Per tant, cal mantenir certa diversitat d'activitats econòmiques i planificar especialment accions per a la generació d'energies renovables.

2. Mantenir i fomentar indústries que aportin sinèrgies

Per tal de donar cohesió al territori, cal que les indústries que funcionen i les que s'instal·lin no només siguin respectuoses amb l'activitat agrària sinó que actuïn de manera sinèrgica. Per exemple, incrementar la localització al territori d'indústria manipuladora d'aliments, no només vitivinícola, també de cereals, fomentar les iniciatives d'enoturisme, d'agroturisme, però també de turisme patrimonial posant en valor el paisatge i la història del territori.

3. Defensar i recolzar les empreses petites

Existeixen un nombre important de micro-empreses i PIMEs que tenen dificultats per a mantenir-se. Calen accions de protecció d'aquest important actiu econòmic, fomentant el treball en xarxa i el cooperativisme.

4. Rebuig de la funció logística del territori

El fet d'estar entre les zones d'influència de Tarragona i Barcelona, i al mig del corredor de mercaderies dels països del est cap a Europa comporta un perill d'increment de zones de 'port sec', emmagatzematge i logística. Els participants en el grup rebutgen majoritàriament aquest tipus d'empreses (CIM Penedès, Lògic Penedès) per considerar que ocupen molt de sol i generen pocs llocs de treball.

Sobre la preservació del caràcter agrícola d'aquest territori

5. Superar la dicotomia agroalimentària-activitat industrial.

Es qüestiona que el debat sigui un elecció entre dos models excloents i contraposats. Cal planificar un futur on el territori sigui capaç de mantenir i generar llocs de treball de qualitat. Per això, s'assenyala la conveniència de permetre i, fins i tot, fomentar altres activitats, com ara l'activitat industrial, delimitant quin tipus d'indústria i la seva localització més convenient.

6. Voluntat clara de mantenir l'activitat agrària com a prioritària

Totes les persones participants al grup coincideixen en la voluntat de protegir el caràcter agrícola del territori, no només com a característica econòmica sinó també com a valor paisatgístic i com a tret cultural i identitari.

S'apunta també la necessitat que l'agricultura vagi progressant cap a un concepte ecològic i de cura ambiental.

7. Centralitat de la pagesia

Que la vegueria es mantingui com un territori primordialment agrícola depèn de que la pagesia vulgui i pugui mantenir la seva activitat. Per això cal que es doni major pes a la seva visió de futur, però també que es tingui en compte que l'activitat agrícola ha de ser viable econòmicament i per això cal regular els preus dels productes agrícoles per a que la pagesia pugui viure amb qualitat i vulgui mantenir la seva activitat.

8. Tenir cura amb la localització de noves activitats industrials

Cal revisar la distribució de l'activitat industrial en els actuals polígons i la de les futures indústries, per tal que no col·lisió amb l'agricultura ni faci malbé el paisatge.

Es suggereix la conveniència de pensar ubicacions en la zona costanera de les indústries de generació d'energies renovables.

9. Reorientar el model turístic

La zona costanera corre el perill de convertir-se en una continuïtat urbanitzada que tindrà més a veure amb l'Àrea Metropolitana de Barcelona que amb la vegueria del Penedès. Calen accions que frenin aquesta continuïtat urbanitzada i edificada del front marí i estudiar l'enfortiment dels llaços amb l'interior. Conjuguar el turisme de platja amb el turisme agrari, paisatgístic i patrimonial.

Altres qüestions

10. Revisar la normativa actual

Mentre s'aprova i aplica el nou PPTP, existeixen diverses normatives que avui regeixen en aquest territori, des de normes de nivell superior com el Pla Territorial de Catalunya fins a normes provincials (Tarragona i Barcelona) o comarcals i, per suposat les que fan referència a les competències de cada municipi.

Cal una revisió de tota aquesta normativa per a que les accions que s'estan portant a terme i les que es puguin fer abans de tenir aprovat el PPTP no vagin en direcció oposades ja que després pot ser molt difícil reconduir.

11. Creació d'un equip de la vegueria per gestionar les actuacions del PPT Penedès

En consonància amb la proposta anterior, es suggereix la creació d'un equip de gestió de la vegueria que tingui coneixement de les diferents iniciatives i actuacions i les pugui coordinar i valorar la seva conveniència amb la vista posada al futur que dissenya el PPTP.

Aportacions complementàries, fetes durant el plenari

A continuació apareixen les aportacions fetes durant el debat plenari referides a aquest segon tema. Algunes d'elles podrien generar noves propostes i d'altres suposen un reforç o explicació complementària a les plantejades pels grups:

- En relació al **rebuig del model logístic, s'argumenta una mica més durant el plenari:**
  - o Es considera que el model logístic comporta una elevada urbanització del sòl i no genera ocupació de qualitat, i que, a llarg termini, provoca la destrucció del patrimoni.
  - o Es confirma que el model logístic del segle XXI només genera ocupació durant la seva construcció però no posteriorment, ja que la logística està molt automatitzada i robotitzada.
  - o Es parla del PDU de la Conca d'Òdena, que pretén convertir espai agrícola en espai per ús logístic i que no sembla un model a seguir.

- Sobre la **dicotomia agroalimentari-logístic, durant el plenari s'obre un intens debat**. Les consideracions que tenen a veure amb la idoneïtat o no del model logístic, s'han recollit a la conclusió anterior. Aquí es deixa constància de la resta:
  - o S'hauria d'anar a un model on hi hagués un equilibri i on es considerés la preservació del territori.
  - o Es considera que s'hauria de consensuar un model clar per poder tirar endavant el PTPP on es defineixin clarament uns usos. Si el PTPP defineix aquests usos, hauria d'estar clara quina és l'estratègia i si projectes com els logístics es contemplen ja al PTPP. Per part del DTES, s'explica que es tracta d'un avanç de propostes, que s'ha fet per poder tenir aquest debat amb el territori, i que encara falten més sessions deliberatives per acabar d'analitzar aquests aspectes.
  - o En tot cas, s'hauria de pensar en un futur i un model centrat en el territori del Penedès, posant al mateix nivell al territori, a l'hora de decidir el model.
  - o Sí que es considera que el model agroalimentari és molt encertat per aquest territori, per disposar d'espais agraris consolidats i d'una àrea metropolitana propera on comercialitzar la producció... però no hi ha d'haver un únic model i es pot parlar d'agroindústria i d'altres activitats compatibles amb l'agrària, sempre i quan tinguem el control de la tota la cadena de producció.
- Es planteja una nova proposta, genèrica, sobre el fet que **el PTPP hauria d'estar impregnat d'una visió sostenible**. Es demana que el model que es decideixi, estigui condicionat per la matriu ecològica i les necessitats derivades de l'emergència climàtica (necessitats hídriques, estat desfavorable dels hàbitats prioritaris,...), amb una mirada a llarg termini. Hauria de ser el paraigües sota de totes les activitats econòmiques que es vulguin implementar en el territori. A tall d'exemple, si es parla d'agricultura i ramaderia, la tendència hauria de ser anar vers una agricultura més ecològica i de proximitat.

7. Mitigació i adaptació al canvi climàtic

Actuacions a dur a terme al Penedès per millorar la mitigació i l'adaptació al canvi climàtic

1. Millorar el transport públic per reduir l'ús del vehicle privat

Com a principal mesura de mitigació del canvi climàtic, es considera que s'hauria de fer un esforç en millorar el transport públic per tal d'animar més a la població al seu ús. Serà un tema a tractar també dins l'eix 4 (mobilitat).

2. Foment de les energies renovables i netes sense perdre sòl agrícola.

Es considera que s'haurien de fomentar les energies renovables que siguin factibles al territori, aprofitant els recursos propis, ja siguin d'origen natural o revaloritzant altres recursos. S'alerta sobre el fet que les energies renovables consumeixen molt de sòl i moltes vegades acaben instal·lant-se als espais oberts, entrant en conflicte amb la voluntat de conservar aquests espais. Per això, es proposa que es treballi a favor de la implantació de renovables sense perdre sòl agrícola. També es podria pensar en millorar l'eficiència energètica dels edificis i col·locar plaques solars a les teulades.

3. Prohibir la incineració de residus.

S'ha de prohibir l'incineració de qualsevol tipus de residus, pels seus efectes perjudicials per la salut i el medi ambient.

4. Potenciar l'agricultura regenerativa

Es proposa que s'hauria d'impulsar i fomentar l'agricultura regenerativa, com a mesura de mitigació i adaptació al canvi climàtic. Per potenciar-la es planteja l'impuls de segells de qualitat o la inclusió d'aquest tipus de pràctiques com a requeriments per ser reconegut com a producte ecològic. L'agricultura regenerativa es centra en la recuperació i enriquiment del contingut de matèria orgànica del sòl d'una manera respectuosa amb el medi ambient, millorant la seva capacitat de retenció d'aigua i de carboni atmosfèric.

5. Gestió sostenible del medi natural per tal de millorar la seva resiliència.

Es constata que el sòl agrari s'està perdent i que, en aquest sentit, s'han de continuar aplicant les mesures i les tècniques més adients (marges, línies de cultiu, arbrat per contenir terres,...). Ampliant aquest objectiu a tot l'espai natural,

Gestió sostenible del medi natural per tal de millorar la seva resiliència i afavorir la biodiversitat i els serveis ecosistèmics que ens proveeixen.

6. Educar a la ciutadania per reduir consum energètic.

Es tractaria de fer un major esforç en difusió, informació i formació per educar a la ciutadania per tal reduir el consum energètic.

7. Implementar mesures per garantir un bon ús de l'aigua.

Es plantegen moltes mesures (moltes d'elles pedagògiques) per tal de garantir un bon ús de l'aigua, com a objectiu fonamental per a l'adaptació al canvi climàtic. Entre altres, es parla d'augmentar les taxes i el cànon d'aigua de 2^{on} i 3er trams, la revisió del consum als usos industrials, la imposició de taxes a les piscines privades, el controls de pous o la recuperació aqüífers.

Creació d'anelles d'espai obert a l'entorn dels assentaments principals

8. Incorporar les anelles verdes als assentaments

Es considera que aquestes anelles verdes s'haurien d'imbricar amb els assentaments, per evitar la creació de guetos. Si es busquen connectors biològics que han d'anar de nord sud o d'est a oest, les anelles poden ser una franja verda de protecció, però és important que s'intercalin amb els assentaments, fent entrar la vegetació i els ecosistemes naturals a la ciutat.

9. Potenciar, cuidar i vertebrar els espais naturals i els boscos.

Si les anelles han de servir per lluitar contra el canvi climàtic i per la fixació de CO₂, podria ser més interessant utilitzar aquesta inversió per potenciar la gestió activa de tots els grans boscos que tenim, donada la seva capacitat com a embornals de carboni. També, caldria dotar de més pressupost la gestió dels espais naturals, que actualment estan molt deixats. En tot cas, es pot pensar en promoure aquestes anelles verdes, sempre que serveixin com a espai verd que ajudi a reduir la pressió humana a la resta d'espais naturals del territori.

Altres qüestions

10. **Buscar sinergies a nivell de la vegueria vinculades a reduir el canvi climàtic.**

Es remarca la idea de la importància de treballar tots a l'hora. Cal pensar que es tracta d'un Pla Territorial, no municipis per separat i per tant, s'ha d'evitar, en aquest temes d'impacte territorial, que cadascú vagi a la seva. Per aquesta raó, s'haurien de compartir, i buscar les sinèrgies, de les accions de la vegueria vinculades a reduir el canvi climàtic, fomentant la participació ciutadana i la implicació coordinada dels ajuntaments

11. **Ampliar la diversitat de la vegetació urbana.**

Dins l'objectiu de potenciar la infraestructura verda, es planteja que es contempli la diversificació de les espècies d'arbrat, per tal d'incrementar la biodiversitat urbana i els serveis ecosistèmics associats.

12. **Impulsar un major reciclatge de residus**

Tenint en compte la visió sostenible que hauria d'impregnar el PTPP, també és necessari donar un major impuls, a través de la formació, la sensibilització i la dotació d'infraestructures, al reciclatge de residus.

13. **Recollir i revisar els resultats del projecte europeu LIFE CLINOMICS per analitzar possibles sinèrgies.**

S'explica que fa 3 anys que s'està treballant en un projecte europeu LIFE CLINOMICS i s'ha elaborat, després d'un procés participatiu, un pla amb 42 accions a desenvolupar en el territori a l'àmbit econòmic agricultura, forestal i turístic. Seria important recollir-ho i analitzar-ho. Dues d'elles s'estan desenvolupant com a proves pilot.

Aportacions complementàries, fetes durant el plenari

A continuació apareixen les aportacions fetes durant el debat plenari referides a aquest darrer tema. Algunes d'elles podrien generar noves propostes i d'altres suposen un reforç o explicació complementària a les propostes plantejades pels grups:

- En relació al foment de les energies renovables, **es constata que anem a l'extinció de les energies fòssils** (referència a una publicació sobre l'extinció de les energies fòssils, del Professor Carles Riba, de la UPC) i que caldrà tendir a generar l'electricitat de forma localitzada. Es tracta que cadascú pugui generar la seva energia per tal de planificar diferent els territoris i desconnectar-nos de centrals nuclears o de generació d' energia elèctrica amb altres fonts externes al país, com ara estem tenint.
- **Es reforça l'idea d'aprofitar totes les teulades d'habitatges i polígons.** Es posa com exemple el Monestir de Poblet, on s'està optant per l'autonomia energètica (fanals amb energia solar, teulades amb plaques fotovoltaïques,...). A més, s'ha treballat molt la integració d'aquestes instal·lacions per minimitzar l'impacte.
- Es considera que també **s'hauria de fer un esforç de difusió i sensibilització**, per veure com es pot deixar de dependre de les centrals tèrmiques i altres fonts no renovables.
- En relació a **la creació d'anelles verdes**, per part del DTES, s'explica en detall la proposta, com a manera d'estructurar el territori de manera conjunta entre assentaments i espais oberts, així com d'ordenar l'espai periurbà (per millorar adaptació al canvi climàtic, proveir aliments de proximitat,...), estructurant aquestes "galàxies" amb altres elements del territori. Consistiria en treballar la transició entre els assentaments i els espais oberts, combinat amb d'altres actuacions.

15 d'octubre de 2020